

بسمه تعالی

دانشگاه تهران- پردیس هنرهای زیبا
دانشکده معماری- دوره دکتری معماری
معماری معاصر(نظریه ها و مکاتب)

تعداد واحد: ۳ واحد

نیمسال اول ۹۵-۱۳۹۴

استاد: دکتر ایرج اعتصام

الف-هدف:

۱- مرور کوتاهی بر دوره های مهم تاریخی که مکاتب فکری و فلسفی جدید بعد از رنسانس در اروپا، پیشرفت های علمی و اختراعات قرون متعاقب آن و بالاخره انقلابات صنعتی قرن نوزدهم تبلوری در یک معماری قابل شناخت مربوط به آن دوره خاص را داشته است.

۲-بررسی و تجزیه و تحلیل آثار عمده معماری هر دوره در رابطه با مکاتب فکری و فلسفی جدید، تکنولوژی نوین، و تحولات سیاسی -اقتصادی و اجتماعی آن دوره.

ب- مقدمه:

معماری معاصر که از اواسط قرن نوزدهم میلادی تا امروز جریان داشته است با اینکه در این دوران حدود یک و نیم قرن تحولات عمده ای را به خود دیده و شامل سبک های متفاوت و بعضا متضاد بوده و هست ولی بطور کلی همان خصوصیات و خطوط اصلی را که از آغاز این دوران بدست آورده هنوز از دست نداده است. مع الوصف سه دوره متفاوت را میتوان بطور مشخص نام برد که عبارتند از: پیش مدرنیسم و مدرنیسم اولیه(اواسط قرن نوزدهم میلادی تا جنگ جهانی اول)، مدرنیسم و مدرنیسم عالی (بین جنگ اول جهانی تا اواخر دهه شصت میلادی) و مدرنیسم متاخر و پس مدرنیسم(از دهه هفتاد تا امروز).

معماری معاصر که در اروپای صنعتی اواخر قرن نوزدهم زاده شده و سپس در کشورهای صنعتی اروپا و آمریکا و ژاپن گسترش یافته معماری سایر کشورهای جهان از جمله ایران را نیز تحت تاثیر قرار داده است. معماری این کشورهای تاثیرپذیر از معماری معاصر کشورهای صنعتی فوق الذکر ضمن تشابهات زیاد با یکدیگر (بخصوص در دوره اعتلای مدرنیسم) تفاوت هایی نیز در رابطه با اوضاع و احوال و سوابق سیاسی، اجتماعی اقتصادی و فرهنگی خود داشته و دارند. بدیهی است بررسی و تجزیه و تحلیل معماری معاصر کلیه کشورهای جهان در این برنامه امکان پذیر نبوده و ضروری نیز نمی باشد. به همین دلیل علاوه بر کشورهای صنعتی فوق الذکر، معماری معاصر سه کشور ایران، هند و روسیه در برنامه گنجانده شده که هر کدام نمایانگر طیف وسیعی از کشورهای همجوار خود نیز می باشد.

ج- برنامه

با توجه به هدف و مقدمه فوق، برنامه معماری معاصر دوره دکتری معماری بصورت بخش های زیر ارائه خواهد شد:

۱- پیش مدرنیسم و مدرنیسم اولیه (۱۹۲۰-۱۸۵۰)

۱-۱- تحولات فکری و مکاتب جدید فلسفی بعد از رنسانس، پیشرفت های علمی- اختراعات و گسترش علوم مهندسی در قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی.

۱-۲- نئوکلاسی سیم، اکلکتیزم و بحران مرحله انتقالی در معماری.

۱-۳- آغاز معماری مدرن(نسل اول معماران مدرن: هورتا، پره، واگنر، ریتولد، سولیوان و...)

۲- مدرنیسم و مدرنیسم عالییه(۱۹۷۰-۱۹۲۰)

۲-۱- تحولات هنری و معماری، ایجاد و توسعه سبکهای بین المللی، دستیل، اکسپرسیونیسم، فوتوریسم و کنستروکتیویسم در معماری

۲-۲- مدرسه باهوس و گسترش و اعتلای مدرنیسم(نسل دوم معماران مدرن: لو کوربوزیه، گروپوس، میس واندر روهه، رایت، آلتوو ...)

۲-۳- زمینه های بحران مدرنیسم و آغاز حرکت جدید معماری(نسل سوم معماران مدرن:کان، اوتزن، ساری نن)

۳- پس مدرنیسم و جنبش های اخیر معماری(۱۹۷۰تا امروز)

۳-۱-مدرنیسم متاخر

۳-۲-پست مدرنیسم

۳-۳- های تک

۳-۴-دکنستروکتیویسم

۳-۵-فولدینگ و سایر جنبش ها

۴-معماری معاصر ایران

۴-۱- اواسط دوره قاجار تا کودتای ۱۲۹۹

۴-۲-از ۱۲۰۰تا ۱۳۲۰(پهلوی اول)

۴-۳- از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷(پهلوی دوم)

۴-۴- از ۱۳۵۷ (انقلاب اسلامی) تا امروز

۵- معماری معاصر روسیه

۵-۱- کنستروکتیویسم روس

۵-۲- معماری سوسیورنالیستی

۳-۵- معماری پس از گلاس نوست

۶- معماری معاصر هند

۱-۶- معماری مستعمراتی(کولونیال)قبل از استقلال

۲-۶- معماری بعد از استقلال

۳-۶- جنبش های اخیر معماری

ه- نحوه برگزاری کلاس ها و تحقیقات:

کلاس ها در هفته یکبار بمدت سه ساعت برگزار خواهد شد که حدود یک و نیم ساعت ارائه مطالب از طرف استاد و حدود یک و نیم ساعت ارائه مطالب از طرف دانشجویان و بحث پیرامون موضوعاتی که تحقیق شده است می باشد. تحقیقات به دو صورت انجام خواهد شد.یکی به صورت ارائه هفتگی و به ترتیب پیشرفت برنامه و در رابطه با عناوینی که در برنامه ذکر شده اند و دوم به صورت یک تحقیق نهایی که در طول نیمسال تهیه و ارائه شده و در پایان نیمسال تحویل خواهد شد.